

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2024-0000344847

Datum
10 juli 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
5

Aan Minister van BZK
Van BFR, afdeling RTM

nota

Beslisnota bij Kamerbrief over verslagen financieel
toezicht 2024

Aanleiding

Jaarlijks wordt een verslag aan de Tweede Kamer gezonden, waarin verantwoording wordt afgelegd over het financiële toezicht dat door BZK in het voorafgaande jaar op de provincies en de gemeenschappelijke regelingen, waar provincies aan deelnemen, is uitgeoefend. Ter kennisneming wordt dan ook het door de provincies gezamenlijke opgestelde verslag over het door hen uitgeoefende financieel toezicht op de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen, waar de gemeenten aan deelnemen, meegezonden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het versturen van bijgaande Kamerbrief en bijlagen over het financiële toezicht op medeoverheden.

Kern

- Het uitgeoefende financieel toezicht heeft betrekking op de begrotingen van 2024, de meerjarenraming 2025-2027 en de jaarrekeningen van 2022.
- Alle provincies staan onder repressief toezicht.
- Twee gemeenten vallen onder preventief toezicht. Het gaat om de gemeenten Vlissingen en de gemeente Uitgeest. Vlissingen is sinds 2015 artikel 12-gemeente, mede als gevolg van ontstane financiële tekorten, waardoor zij extra middelen uit het Gemeentefonds ontvangt. Bij de gemeente Uitgeest was er voor 2024 geen sprake van SRE (structureel reëel evenwicht), wat vervolgens ook niet in de meerjarenraming werd hersteld.
- De provinciale toezichthouders benoemen in hun verslag vanaf 2026 voor de gemeentefinanciën onzekerheid over de omvang van de algemene uitkering van het Gemeentefonds, onder andere gelet op onduidelijkheid over de vervolgstappen van de herijking van het Gemeentefonds na 2025 en de ontwikkeling van de lasten in de jeugdzorg.
- In de Kamerbrief gaat u in op de recente vaststelling van de notitie incidenteel-structureel. Ook verwijst u naar de afspraken op het vlak van de jeugdzorg in de Hervormingsagenda Jeugd, de koppeling van de normeringssystematiek aan het bbp vanaf 2024, de door het kabinet beschikbaar gestelde compensatie daarvoor en de afschaffing van de oploop van de opschalingskorting per 2026, als gevolg van de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024. Het kabinet laat hiermee zien, goed oog te hebben voor de financiële situatie bij de medeoverheden en de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht.

Toelichting

Onze referentie
2024-0000344847

Datum
10 juli 2024

Algemeen

Het toezichtoordeel wordt jaarlijks voorafgaand aan het begrotingsjaar bekend gemaakt. Preventief toezicht kan worden ingesteld als er geen sprake is van structureel en reëel evenwicht in de begroting. In dit geval wordt de begroting niet goedgekeurd en zijn er nadere afspraken nodig tussen toezichtontvanger en toezichthouder. Als de structurele lasten in de begroting worden gedekt door structurele baten en als de raming reëel is, is er sprake van repressief toezicht.

Bijlage kamerbrief verslagen financieel toezicht

In de Kamerbrief geeft u een reactie op het financieel toezichtverslag van de provinciale toezichthouders. Zo wordt vermeld dat u oog heeft voor de financiële positie van gemeenten en door een aantal afspraken met de VNG, IPO en UvW een deel van de onzekerheden wordt verkleind.

Bijlage verslag financieel toezicht BZK op provincies en gemeenschappelijke regelingen

Net als in voorgaande jaren was er bij de provincies geen aanleiding om voor het toezicht door BZK op de begrotingen van de provincies voor 2024 over te gaan tot het instellen van preventief toezicht. Dit geldt ook voor de gemeenschappelijke regelingen.

Bijlage overzicht kengetallen provincies

In de tabel in deze bijlage staan de verplichte financiële kengetallen voor de 12 provincies die zij verplicht moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het algemene beeld is dat de provincies een degelijke financiële positie hebben.

Bijlage verslag financieel toezicht provincies op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

De provinciale toezichthouders geven in hun verslag onder andere aan dat de gemeenten in de meeste gevallen een structureel en reëel sluitende begroting voor 2024 en 2025 hebben gepresenteerd en hogere positieve jaarrekeningresultaten over 2022 hebben gerealiseerd. Daartegenover melden zij vanaf 2026 onzekerheid over de gemeentefinanciën door de onzekerheid over de omvang van de algemene uitkering van het Gemeentefonds, in afwachting (op het moment van schrijven) van het nieuwe kabinet en onduidelijkheid over de vervolgstappen van de herijking van het gemeentefonds na 2025 en de ontwikkeling van de lasten in de jeugdzorg.

Met betrekking tot de vervolgstappen van de herijking van het Gemeentefonds na 2025 geldt dat de bedragen voor 2026 en verder voor de suppletie-uitkering afhankelijk zijn van verdere besluitvorming. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken. De gemeenten zullen uiterlijk in de meicirculaire 2025 worden geïnformeerd over het ingroeipad vanaf 2026.

Bijlage overzicht preventieve gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

Voor begrotingsjaar 2024 zijn er twee preventieve gemeenten: Vlissingen (Zeeland) en Uitgeest (Noord-Holland). Voor begrotingsjaar 2024 vallen alle gemeenschappelijke regelingen onder repressief toezicht.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer:

1. Kamerbrief over verslagen financieel toezicht 2024
2. Verslag financieel toezicht BZK op provincies en gemeenschappelijke regelingen
3. Overzicht kengetallen provincies
4. Verslag financieel toezicht provincies op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen
5. Overzicht van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

Onze referentie
2024-0000344847

Datum
10 juli 2024